

הליכות עולם

עלון הלכתי מבית ההוראה "צדק ומשפט" יבנאל | עורך העלון: הרב יעקב ועקנין

ק"ק יבנאל
בנשיאות כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

לרפואת הרבנית **יחנא שפרה בת סאסיה תחי'**

לעילוי נשמת **אניטה חנה בת רגינה ע"ה**

מצטער פטור מן הסוכה?

נושא השבוע

כולל מדור לנשים

זמני החג

הדלקת נרות: 17:53
לנוהגים 40 דק': 17:33
צאת החג: 18:43
ר"ת: 19:25

אין לקרוא את העלון בשעת התפילה

יש לשמור על קדושת הגליון

אמרי מוהרא"ש

צלא דמהמנותא

מוהרא"ש נ"י תמיד מדבר ומפליג מעוצם מעלת מצוות הסוכה, ושאדם נכנס ממש לתוך אור השכינה הקדושה, כשיושב בתוך הסוכה כי הוא יושב אז תחת "צלא דמהמנותא" ויכול להמשיך על עצמו הארה מיוחדת מאור האמונה הקדושה, ופעם בליל ראשון של סוכות בשעת ערבית ירד גשם חזק מאוד והרבה אנשים חששו מאוד שלא יוכלו לקיים מצוות סוכה כראוי, אבל בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, במתיבתא "היכל הקודש", הייתה שרויה אורה של שמחה מיוחדת כי היה ליבם בטוח בהשם שבדואי יעזור להם הקב"ה לקיים מצוות סוכה כראוי, ואחר התפילה הלכו כולם לרקוד בשמחה עצומה ביחד עם מוהרא"ש נ"י ורקדו כחצי שעה, ופתאום הפסיק הגשם ונעשו השמיים זכים ובהירים, וכנסו כולם לתוך הסוכה לאכול, וכשנכנס מוהרא"ש נ"י לתוך הסוכה היה בשמחה עצומה ובהתלהבות עצומה ממש כרשפי אש, וישב לאכול בדבקות עצומה.

(שיחות מוהרא"ש חלק יא)

נלמד מהצדיק לשמוח בכל רגע ששוהים בסוכה, באכילה, שינה, ולא לחפש פטור של "מצטער פטור מן הסוכה". ומה תעשה אם כל הסוכה תהיה מרופצת יהלומים, האם גם אז תוותר ותאמר "מצטער פטור מן הסוכה"?

מצווה נצחית, למה כאן אנו נתלים בטענת "מצטער פטור מן הסוכה"? הרי אם נקבל מכתב ממוהרא"ש שליט"א שהוא עומד לבקר אותנו בסוכה הפרטית שלנו, ודאי שנעשה הכל כדי לא לאבד רגע גדול זה! וכאן שבעה אושפיזין קדישין באים אלינו ואנחנו משאירים אותם לבד ללא שאלת חכם או אישור רפואי?!

אבל באמת קר, ובאמת יש יתושים וכו'... העצה לזה לארגן את הסוכה בצורה טובה ומוצלחת עם ריסוסים מתאימים נגד נמלים ויתושים, אפשר להתקין רשתות, אם קר - שמים שמיות, ואם חם - מתקנים מאוררים ומזגן כמו שעשו הרבה מאנ"ש.

ואם עדיין לא הצלחתם לאטום את הסוכה כראוי, יש בקהילה, שתי חברות בנייה: חברת ר.מ.ה, וקבוצת י.א מזרחי, גשו להתייעץ איתם, ייתכן שהם גם בקיאים בבניית סוכה בסטנדרט גבוה, ללא משכנתא עד המפתח! רק לא לשכוח לדרוש מהם שלא יעשו יציקת בטון בתקרה אלא סכך.

חג שמח!

מאת: העורך

אחת מההלכות שכל אחד בקי בה גם מבלי ללמוד זה ההלכה ש"מצטער פטור מן הסוכה", ועוד לפני שמוגיע המונע הוא כבר מרגיש את המניעה, לפני שהיתושים מגיעים הוא כבר מרגיש עקיצות, ומרגע שהחזאים מודיעים על עננים ורוחות הוא כבר רועד בעצמותיו מחמת הקור אל"פ שעדיין חם.

מסופר על ר' לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל שקנה את האתרוג ושם אותו בארון זכוכית וכל ליל חג סוכות ישב בכיסופין מתי תזרח השמש ויוכל לנענע את הד' מינם, הכיסופין שלו היו כל כך גדולים שאיך שזרחה השמש, לא יכל הצדיק להתאפק ושלח ידו לטוול את האתרוג מבלי לפתוח את דלת הזכוכית של הארונית בה היה מונח, ופצע את ידו בזכוכית ששבר. אך גם אם אנו רחוקים מדרגתו של ר' לוי יצחק מברדיטשוב זצ"ל, עלינו להשתוקק ולהתמלאות בכיסופין מתי יגיע חג הסוכות? מתי נזכה לשבת בצילא דמהמנותא? (בצל האמונה), מתי נזכה לישון בסוכה עם השבעה אושפיזין? הרי זו אחת מהמצוות היחידות בה כל גופו של אדם עם בגדיו ונעליו נכנסים לתוך הסוכה, ותמיד רגיל מוהרא"ש שליט"א לאמר, בואו נהיה מציאותיים, הרי בעינינו אכילה אדם לא מטעה את עצמו, ואם אני רעב ובתוך הסוכה יש ארוחת גורמה עם עופות צלויים, סלטים טעימים ביותר, יין ישן שדעת זקנים נוחה הימנו, האם בגלל מעט רוח קרה, נוותר על ארוחה זו?

ואם המצב הכלכלי בכי רע ומנהל הבנק מרים טלפון לבוא מיד להסדיר את החוב אחרת... ורצפת הסוכה מלאה שטרות ירוקים של דולרים, שכל שטר הוא של 100\$, האם בגלל איזה יתוש טועה או רוח קלה שהיזה מעט את הסכך, האם נוותר על הכסף? מאותה סיבה הסוכה היא אוויר של אמונה, אוכלים אמונה ונושמים אמונה, וכל רגע ששוהים בה זה

מראות החג מכ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

בברכת "פתקא טבא"

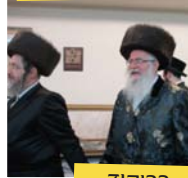
בכוס של ברכה בסוכה

ליל הושענא רבא

בשירה ובדבקות

בריקוד

חבטת ערבות

בבחירת ארבעת המינים

בהקפות

נתערב לו אתרוג ערלה באתרוג כשר - האם יכול ליטול את שניהם? - מאת הרב יצחק זילברשטיין שליט"א

שאלה:

שאלה מסובכת הגיעה לפתחם של מורי ההוראה בערב חג הסוכות ומעשה שהיה כך היה: מידי שנה, שבועות מס' לפני חג הסוכות חרד ר' אברהם להשיג אתרוג מהודר

בתכלית ההידור, כדי לצאת בו ידי מצוות נטילת ד' מינים, אך מכיוון שבכל האיזור בו מתגורר, לא היה ניתן להשיג אתרוגים מהודרים, דאג ר' אברהם שישלחו לו ממרחקים אתרוג מהודר.

והנה באחת השנים החליט ר' אברהם ליטע בחצירו עץ אתרוגים בתקווה שאחר שנות ערלה, יהנה מעץ האתרוגים שלו ולא יצטרך לטרוח רבות על אתרוג, והנה בשנה השנייה לנטיעה גדלו מס' אתרוגים של ערלה כמובן שהם אסורים בהנאה ואסור אפילו לקיים בהם מצוות ד' מינים, והנה בא סוחר אתרוגים והציע לר' אברהם אתרוג מהודר בשווי 100\$, ר' אברהם שהיה מחבב מצוות שלף את ארנקו ושילם מיד, שמח וטוב לב הגיע לביתו ושם את האתרוג על השולחן ופנה לעיסוקיו, בנו שראה את האתרוג רצה גם כן לזכות במצוות ד' מינים ורץ לחצר וקטף מהעץ אתרוג של ערלה שהוא אסור בהנאה, ושם את האתרוג האסור ליד אתרוגו של אביו, והנה אביו מניע ושואל את בנו מהיכן האתרוג השני? ענה לו בנו "אבא קטפתי זאת מהעץ שבחצר", ר' אברהם התבונן היטב וכיוון שהיו האתרוגים דומים לא ידע לזהות מה האתרוג הכשר ומהו האתרוג האסור מחמת ערלה, מיהר האיש עוד טרם חג לביתו של אחד מגדולי ההוראה, ושאלו האם אוכל בכל זאת לצאת ידי חובת המצווה באתרוג היקר שלי, באופן שאברך על נטילת לולב ואטול את שני האתרוגים בזה אחר זה (כמו שנוהגים להניח תפילין דר"ת לאחר תפילין של רש"י ויוצאים ידי חובה ממה נפשך), וגם בנידון דידן גלוי כלפי ה' איזה אתרוג כשר, או שנאמר שכיוון שמבחינה הלכתית שניהם אסורים באכילה שהם "ספק ערלה" אז כיוון שבפועל אני לא רשאי לאכול אסור לי לכרך עליהם בסוכות?

תשובה:

הבן איש חי (שו"ת רב פעלים ח"א או"ח סימן לה) הביא ראייה ממסכת יבמות מדין אדם שקידש שתי אחיות ואין ידוע איזו מהן קידש ומת המקדש ועתה יש ספק איזו אחות חייבת לייבום ואיזו אסורה, הדין הוא ששתיהן חולצות ולא מתייבמות, שואלת הגמ' הלא קיים הכלל "שכל אינו עולה לייבום אינו עולה לחליצה"? דהיינו שאשה שאסור לייבום אותה אף בחליצה אינה חייבת וממילא אם אינו יכול לייבום אינו יכול לחלוץ ואין נפקא ששתיהן חולצות? מתרצת הגמ' מכיוון שאם יבוא אסרו הנביא ז"ל ויאמר מי האשה המותרת לייבום הרי ברור שיוכל לייבמה, שהרי מצד עצמה אין לייבמה שום פגם, אלא שהמניעה מייבום נובעת רק ממעכב חיצוני שהוא חיסרון הידיעה שלנו ולכן נחשבת כל אחת מהן כעולה לייבום וגם בעניין האתרוגים יוכל לצאת בשני האתרוגים אף על פי שאחד מהם ערלה כיוון שאם יבוא אליהו הנביא ויאמר מה האתרוג הכשר ויהיה מותר לאכול, ממילא יוכל לצאת באתרוג האמיתי ידי חובה, והעלה להלכה שכיוון שבפועל אין האתרוג ראוי לאכילה הרי זה חיסרון בגוף האתרוג, שכל שאינו ראוי לאכילה, אין זה פרי עץ הדר שעליו צייתה התורה ולא יהיה אפשר ליטול אף אתרוג כדי לצאת ידי חובת המצווה

וכן דעת רבי שמעון גרינפלד זצ"ל בספרו שו"ת מהרש"ג (ח"ב סימן קס') שכיוון שיש לפנינו אתרוג אחד הראוי לאכילה, והאדם נטל אותו, אין חיסרון ידיעתו מזיק לנו, ויוכל ליטול את שני האתרוגים המסופקים ולצאת באתרוג האמיתי והמהודר שמתר גם באכילה.

חידה:

איזו הלכה בדיני ארבעת המינים למדו רבותינו מהפסוק "לא המתים יהללו י-ה" (תהלים קטו פס"י) רמז: ירושלמי סוכה פ"ג ה"א - עיי"ש!

מאת: הרב יעקב ועקנין

ה. את הרצפה לנקות היטב לאחר כל ארוחה למניעת נמלים ושאר רוחשים.
ו. להיות שמח מאוד - זה דוחה מרעין ביטין ומזיקים (בדוק ומנוסה).

כיוון שאנו יוצאים מדירת קבע לסוכה שהיא דירת עראי, ראוי להתארגן באמצעים להדברת מזיקים ויתושים שמלבד שגורמים צער לשוהים יש לנקוט זהירות יתירה לבל יפלו לתוך האוכל ואז יוצא שכרו בהפסדו. להלן מס' המלצות בנידון:

- א. לסכך רק בסכך שלא מושך יתושים ולא משיר עלים לאוכל.
- ב. לנקות היטב את הסכך מלכלוך ומזיקים שהצטברו בשהיית הסכך בזמן אחסונו במחסן או מתחת המדרגות וכדו', ומי שיש לו לחץ קיטור זה מומלץ אך אפשר לטטוף וליבש היטב.
- ג. אחרי ניקוי הסכך לרסס אותו בחומר דוחה יתושים.
- ד. בפתחים להתקין רשתות נגד יתושים.

ב"ה זכיתי לקנות סט מהודר של ד' מינים, אבל במהלך החג קורה שהלולב נפתח או נושרים עלים מההדס והערבה, ברצוני לדעת באיזה אופן נחשבים עדיין המינים כשרים, ובאיזה אופן לא?

מאת: הרב הלל אמדדי

בעזה"ת נבוא לבאר אחת לאחת בכל מין ומין.

לולב:

- קורה שע"י הנענועים נפתח העלה האמצעי, ומכיוון שכל הטעם שמקפידים שיהיה סגור משום הדר, ההקפדה היא דווקא ביום הראשון שהוא חיוב מתורה, אמנם בשאר ימי החג גם אם נפתח במיעוטו נחשב מהודר, ואם נחלק רובו הרי הוא כשר, וה"ה לשאר עלי הלולב.
- לולב יבש פסול גם בשאר הימים, ויבש נקרא שכלה מראה הירוק שבו, וזה דווקא שיבשו רוב העלים בכל עלה ועלה, אבל בעלה אחד וכדומה אין זה פסול וכשר לערך גלוי.

הדס:

- הדס שנקטם ראשו, ועליו מכסים את הקטימה כשר לברכה גם ביום הראשון וכ"ש בשאר הימים.
- באם נשרו חלק מהעלים אם רוב הקנים שלמים כשר לברכה.
- הדס שיבש כולו פסול גם בשאר הימים ויבש נקרא שניטל מראה הירוק שבו ונפרך בציפורן, ודווקא כולו אבל אם נשאר הקו העליון לח, כשר.
- אם כמשו העלים כשר, ובתנאי שלא יתדלדלו כלפי מטה.

ערבה:

- ערבה שיבשה פסולה, וזאת בתנאי שגם הלבניו פניו וגם נפרך בציפורן, אבל אם חסר אחד מהתנאים עדיין כשר.
- ערבה שכמשו עליה אם נשאר רוב עלים כשר.
- היום שמצוי ערבות בשפע לכתחילה מצוה מן המובחר להחליפם כל יום או לכה"פ כל יומים.

אתרוג:

- אתרוג שנפלה פיטמתו כשר בשאר הימים, ולדעת המ"ב טוב החמיר.
- אתרוג שנפל ונחסר ממנו כל שהוא וניכר בעין פסול ביום הראשון וכשר בשאר הימים.
- אתרוג שנקלף ונראית קליפתו הלבנה כשר אפילו בים הראשון.

על כל שאלה שמתעוררת ניתן לפנות למורי ההוראה לקבל תשובה מדויקת והדברים כאן נכתבו בקיצור נמרץ. חג שמח.

....

שמירת ד' המינים לבל יתייבשו

מאת: העורך

- כבר זכינו לקנות ד' מינים מהודרים להלן מס' עצות כיצד לשומרם:
- א. האופן הטוב ביותר לשמור את הערבות כשהם אגודים ללולב, הוא על ידי שעוטפים אותם בנייר כסף, ולהניחם בתוך נרתיק הניילון המיוחד (ניתן להשיג בברסלב סנטר).
  - ב. אין להשאיר לולב שאגודים בו הדסים וערבות, בתוך אגרסל עם מים במשך עשרים וארבע שעות רצופות, כיוון שאותו חלק הנמצא במים נקרא כבוש, ואין לכבוש ד' מינים (ספר ארבעת המינים למהדרין).
  - ג. את האתרוג יניח בפשתן או ברשת המיוחדת ובתוך ניילון מרשרש לבל יפצעו מיצי האתרוג (שכבת הקותיקולא).
  - ד. באתרוג בעל פיטם, צריך זהירות יתירה בשעת האריזה ובשעת הוצאתו לבל יפול הפיטם בהכנסתו ובהוצאתו.

הלכות סת"ם לסוכות

הלכות מזוזה בסוכה:

א. סוכה פטורה ממזוזות מזוזה כל שבעה, אך מי שעושה סוכה צמוד למרפסת ביתו ששם יש מזוזה במשך כל השנה, אינו צריך להוריד אותה כיון שזה מקומה הקבוע כשנכנס מהסוכה לבית.

כתיבת סת"ם בחול המועד:

ב. כתב בחזון עובדיה "הלכות כתיבה בחול המועד": שמותר לסופר סת"ם לכתוב בחוה"מ תפילין ומזוזות לעצמו אך לא למכור לאחרים,

ג. ואם אין לו מה לאכול לסעודת יו"ט, מותר לו לכתוב ולמכור לאחרים כדי פרנסתו".

ד. כתב הילקוט יוסף "סימן תקמ"ה: אסור לכתוב בכתיבה אשורית (כתיבת סת"ם) בחול המועד, ואפילו לתקן אות אחת בספר תורה כגון לעשות מאות רי"ש אות דל"ת, אסור, שכיוון שאפשר להם לקרות בספר תורה אחר, הרי זו מלאכה שאינה לצורך המועד, במה דברים אמורים, שחסרות אותיות בס"ת והוא צריך לכתוב ממש, אך אם יש דיבוק באותיות שאפשר לתקן ע"י גרירת הדיבוק והפרדת האותיות זו מזו, מותר לתקן את הס"ת בחוה"מ, שאין זה מעשה אומן, אך אם אין לקהל הבית הכנסת ספר תורה אחר יהיה מותר לתקנו בחוה"מ אפילו בכתיבה כיוון שנחשב כדבר האבד.

לשאלות, פסיקה בצורת האותיות בענייני סת"ם, מבחנים וחינוך תעודה.

הרב יעקב ועקנין
054-8420743

ר.מ.ה בינאל חברה לבניה ויזמות בע"מ

אגף משכנתאות לציבור החרדי
אמינות, מקצועיות ועמידה בזמנים
050-9388893

אצלנו בפעוטון אנו מעניקים לכל ילד יחס אישי וחם, דואגים שיאכל טוב, שיהנה ויתפתח, והכי חשוב שיחזור הביתה שמח!

נותרו מספר מקומות אחרונים וכל הקודם זוכה!
לפרטים ש. שטיינר: 054-5415296

בחסות קבוצת מזרחי י.א. בע"מ

יזמות ובניה בינאל

• בניה עד קבלת המפתח • משכנתאות • טיפול בהיתרי בניה • יחס אישי ואדיב לכל אורך הדרך
052-7245588 יוסף חיים
052-8735867 אליעזר שלמה

אנש-פון

עידו שטיינר
050-8851136

הזדמנות אחרונה לעדכון המספר שלכם במדריך ולפרסם את הצימר, השירות או העסק שלכם במחירים אטרקטיביים! המדריך יסגר וישלח להדפסה ביום שלישי הקרוב, אל תפספסו!

פתוח מיום ראשון עד ערב חג ברציפות • בפיקוח מורי הוראה במקום

ברסלב סנטר

כל מה שיהודי צריך - בנקודה אחת!

סוכות • ארבעת המינים
קישוטים • פתוח ממוצאי כיפור
04-6650050

"כל המטיל מלאי לכיסן של תלמידי חכמים, שמתעסק בסחורה על ידם להיות הם משתכרים בה וכן כל המהנה תלמיד חכם מונכסין על איזה צד, זוכה ויושב בישיבה של מעלה, שהרי אף הוא מסייע בחכמתו וגורם להעמידה ואין הקדוש ברוך הוא מקפח שכן כל בריה" (בית הבחירה למאירי נג:)

דין אגידת ד' מינים ואגידה ביו"ט

מאת: העורך

א. מיקום ההדסים והערבות: יש הנוהגים לאגוד את הלולב באופן שההדסים יהיו בצד ימין, והערבות בצד שמאל, וימין ושמאל זה כשתופס את הלולב והשדרה מולו.

ב. מנהג הארז"ל לאגוד את ההדסים והערבות, באופן שהדס אחד יהיה בצד ימין, וההדס השני בצד שמאל, וההדס השלישי יהיה על השדרה של הלולב, והערבות יהיו אחד בצד ימין ואחד בצד שמאל. ויש נוהגים שההדסים יהיו מצד ימין של שדרת הלולב והערבות מצד שמאל.

ג. קשר על קשר: כשאוגד את ההדסים והערבות ללולב יש לאוגדם בקשר על גבי קשר (שו"ע תרנא).

ד. ה' קשרים: לכתחילה יש לקשור שני קשרים בלולב עצמו, ועוד ג' קשרים עם ההדסים והערבות (רמ"א תרנא). (ויש מנהגים אחרים בקשירה).

ה. לולב: יש להדר ולאגוד את הלולב באופן ששדרת הלולב תהא גבוהה מההדסים טפח.

ו. הדסים וערבות: אין לאגוד את הלולב באופן שההדסים והערבות יהיו באותו גובה, אלא ההדסים יהיו קצת יותר גבוהים מהערבות.

ז. אגודת חזק: אם אוגד את הלולב באופן שכשתופס את הלולב, וההדסים והערבות יכולים ליפול זה לא נחשב לאגידה, לכן יחזק היטיב את הערבות וההדסים ללולב.

ח. אגידה ביום טוב: שכן ולא אגד את ד' המינים מערב יו"ט הרי שאסור לעשות קשר על גבי קשר ביו"ט, והפתרונות כדלהלן:

1. לאגוד עם גומיה.
2. יקשור בשני קשרי עניבה אחד על השני.
3. יסובב עלה תלוש מהלולב וישחיל את ראש העלה בעלה המסובב.

ארבעת המינים בשנת השמיטה

מאת: העורך

א. בלולב וערבה מנהג העולם שאין בהם קדושת שביעית אך בהדסים יש מחלוקת אם נוהגת בהם קדושת שביעית ולהלכה מורה הראש"ל צ הרב יצחק יוסף שליט"א בספרו "שביעית והלכותיה" שאין בהדס קדושת שביעית, מ"מ כתב הרב א.ח. עדס שליט"א בספרו "ארבעת המינים למהדרין", שטוב להכניסם לאחר הסוכות לתוך שקית ניילון.

ב. אתרוג: אתרוג של שביעית כשר למצווה, אלא שאם הוא של שביעית יש לנהוג בו כל דיני קדושת שביעית וכדי לא להיכשל, טוב לקנות אתרוגים מהברסלב סנטר שהם נקטפו לפני תחילת השמיטה.

דיני ממונות השייכים להלכות סוכה

מאת: הראב"ד משה קורץ

1. צריך להיזהר בדיני גזל בבניית הסוכה בין בסכך ובין בדפנות ובין בקרקע.

2. יש הרבה פעמים כפות תמרים שגדלים בשדות נטושים וזה שייך לבן אדם פרטי וצריך רשות מבעל הבית כדי לחתוך כפות תמרים אלו.

3. כמו כן מובא בשו"ע סימן תרל"ז סימן ג' שלכתחילה אסור לבנות סוכה על קרקע שאינה שלו בלא רשות הבעלים.

4. צריך לראות שבונים סוכה, לעשות זאת באופן שלא תפריע למעבר השכנים ולעגלות, וכמו כן אין רשות להפריע לבני רשות הרבים עבור הנוחות שלו.

5. אין לקצוץ סכך משטחים ציבוריים כגון קק"ל או עצים וצמחיה השייכים לעירייה.

6. אין לבנות סוכה מאוחר בלילה מאחר שהרעש מפריע לשכנים.

בחסות חנות

מוצרי חשמל, ריהוט, ריהוט, צעצועים, מחשבים, ברכות, ריהוט גינה, דשא סינטטי לגינה ולסוכה, מזגנים, בשמים ועוד ועוד...

073-743-4258

מעשה שהיה

מאת: דן כהן

מחופי אילת בחזרה לבית המדרש

הדבר אירע במוצאי יום הכיפורים לפני כשלוש שנים, בבית המדרש 'היכל הקודש' דחסידי ברסלב בעיר בני ברק, בזמן הלימוד במסגרת 'אבות ובנים'.

האברך ר' דן כהן - מתלמידי

'היכל הקודש' בעיר, הגיע לבית המדרש והחל ללמוד עם מספר ילדים שהוריהם עדיין לא הגיעו. בתחילת הלימוד המשותף התעניין אצל הילדים החדשים שהצטרפו באיזה תלמוד תורה הם לומדים במהלך היום-יום והאם הם אוהבים ללמוד שם. להפתעתו אחד הילדים הגיב כי אצלו בתלמוד תורה כולם יוצאים חילוניים והוא רוצה לעבור משם למקום אחר. האברך מצא עצמו מתפלג - שילד הלומד בכיתה ד' יאמר שמהתלמוד תורה שלו כולם יוצאים חילוניים! מאיפה זה בא?! כעבור כחצי שעה הגיע אביו של הילד והאברך מאנ"ש תפס איתו שיחה בנושא בנו.

האב סיפר: "הכל בגלל בני הגדול שבתחילה למד בתלמוד תורה הזה ובהמשך יצא משם בגלל שלא הסתדר עם הרבנים, הוא עבר למסגרת אחרת וגם שם לא הסתדר, עד שעזב גם את המסגרת הזו ובהמשך עזב לגמרי את הבית ועבר להתגורר בעיר אילת, שם התדרדר מאוד מבחינה רוחנית ולצערי הרב פרק עול ולא נותר בו כל זיק של קיום מצוות. בני סיפר לי שטעם שם את כל העבירות שבועולם".

ממשיך האב ומספר: "אני גר בבני ברק ויש לי כולל אברכים בעיר אלעד. באותה התקופה הייתי הרוס לגמרי כי הסיפור של בני הגדול פשוט שבר אותי. עכשיו אתה מבין למה הבן הקטן אומר שמהתלמוד תורה הזה יוצאים חילוניים...? פשוט זה מה שראה אצל אחיו והוא בשכחו הקטן פוחד מזה".

"בני הגדול השתנה לגמרי לאחרונה", הוסיף האבא. "בחוודש אלו האחרון הוא חזר הביתה בהחלטה שהוא מתחיל לצעוד מחדש בדרך המלך. הוא ביקש להיכנס למסגרת של בחורי ישיבה מיוחדים, שקשה להם במסגרות הרגילות, והחל שוב ללמוד תורה".

לשאלת האברך מה גרם לתפנית הקיצונית אצל הבחור, ענה האבא: "מישהו באילת נתן לו חוברת כזאת, אתה יודע, חוברת כאלו של ברסלב שמחלקים ברחובות ובבתים. מזה הוא התחזק והחליט שהוא חוזר לעצמו...".

אכן, לכל קונטרס יש כתובת, ודיבורי הצדיק עושים את פעולתם במקדם או במאוחר, בעיר זו או אחרת.

עדכוני בית ההוראה

עזרה בהכשר הסוכה

א. כיוון שדיני סוכה רבים ובפרט מי שעושה מחיצות מברזל ומכשיר ע"י חוטים ומקלות ניתן יהיה להיעזר במו"צ של בית ההוראה לבוא ולראות אם יש בעיה בסוכה ולא הביישן למד כיוון שאם הסוכה אינה כשירה הרי שמברך ברכה לבטלה.

צוות שהתנדב לעמוד לרשותכם: הרב יעקב ועקנין, הרב אברהם נאור, הרב הלל אמדדי.

נפתח גמ"ח "בגדי מלכות" להלבשת ילדים וילדות בחנים. אחראי הגמ"ח הרב יעקב ועקנין. וכל המעוניין לעזור או לתרום יש כרטיס **בבאר ברסלב**, ניתן לרכוש את הכרטיס שם. והקב"ה אמר: "אם אתה משמח את שלי - אני משמח את שלך". חג שמח.

באזר ברסלב

טלפון: 052-7650389
קולקצייה חדשה לחגים!
מבצעים מיוחדים!

הלכות סוכה

מאת: הרב חגי אשר

"בסוכות תשבו שבעת ימים כל האזרח בישראל ישבו בסוכות למען ידעו דורותיכם כי בסוכות הושבת את בני ישראל בהוציא אותם מארץ מצרים" והם ענני כבוד שהקיפם בהם להגן עליהם משרב ושמש (ש"ע סימן תרכ"ה).

ועל מנת שנזכור ניסיו ונפלאותיו וגבורותיו עימנו, ציוונו לעשות דוגמא לזה, ולעשות סוכה ולהיות מסובבים במחיצותיה סביב, ובסך מלמעלה, למען יזכור לנצח שהוא יתברך שוכן עימנו ומסבב אותנו תמיד והשגחתו עלינו כל רגע ורגע כדוגמת יציאת מצרים כנ"ל, שנאמר "ואמנתך סביבותיך", וכן כתוב בזוהר הקדוש שהסוכה היא "צילא דמהמותא" (צל האמונה).

ולכן בשעה שיושב בסוכה, צריך לכוון דעתו שציוונו הקב"ה לשבת בסוכה זכר ליציאת מצרים, וגם זכר לענני הכבוד שהקיפם אז כדי להגן עלינו מהשרב והשמש, וכך יוצא ידי המצוה כתיקונה.

דפנות הסוכה

א. הסוכה צריכה להעשות משלוש דפנות וסכך מלמעלה.

ב. מותר לעשות את הדפנות מכל דבר העומד ברוח מצויה כגון: ברזל, חבלים, קרשים, ארנזים וכדומה, ואפילו שהם מהדברים הפסולים לסכך.

ג. אמנם אין לעשות את הדפנות מסדינים בלבד או יריעות פלסטיק וכדומה, ואפילו שקושר אותם חזק מאד מכל מקום קיים חשש שיתרופפו ע"י הרוח, וכל מחיצה (דופן) שאינה יכולה לעמוד ברוח מצויה אינה מחיצה.

ד. כתב הרב הגאון ר' שלמה זלמן אוירבער ז"ל בספרו הליכות שלמה (הלכות סוכה ע"מ צ"ז) כל שעשה מחיצות הסוכה מיריעות בד וכדומה, והרוח מזיזה אותם אפילו מעט פסולה (וכן הסכמת רוב האחרונים).

ה. בסוכות המצויות כיום, העשויות מברזל ויריעות בד, חשוב לדעת שיריעות הבד הם לא המחיצות המכשירות את הסוכה, אלא החבלים המתוחים מצד לצד לאורך הדפנות, ולכן צריך להזהר בכל דיני לבדו (בחבלים אלו) כפי שיתבאר בסעיף הבא.

ו. הרוצה לעשות דפנות הסוכה מחבלים וכדומה, כפי המצוי כיום בסוכות העשויות מברזל, צריך להיזהר בכמה דברים.

1. שהחבלים יהיו מתוחים חזק מאד, באופן שלא יזוזו ברוח מצויה.

2. המרחק בין חבל לחבל צריך להיות פחות מ-24 ס"מ.

3. יש למתוח את החבלים יחד מעל השני כנ"ל, לפחות עד גובה 81 ס"מ ומעלה, והטוב יותר למתוח החבלים לפחות עד גובה מטר אחד, ויש לחשב את גובה הדפנות מקרקע הסוכה כלפי מעלה (ולא מלמעלה למטה).

4. לבדוק מדי פעם שהחבלים לא התרופפו, וכן שלא נפלו מתחת לגובה הרצוי כנ"ל, אלא כל חבל מתוח ומונח במקומו (ובפרט כשילדים משחקים סביב הסוכה).

5. אם נמצא שזזו החבלים ממקומם בחג (יו"ט) או שבת, יש לעשות שאלת רב, האם ניתן לתקנם וכיוצא ב"ב.

ז. צריך שהדפנות יהיו מכוונות כנגד הסכך שמעליו (ואין צורך שיענו בו, ויכולים להיות מתחת הסכך במרחק רב), ואם אינו מכוון ממש כנגד הסכך, אלא מרוחק ממנו פחות מ-24 ס"מ, הסוכה כשרה, ואם הוא רחוק 24 ס"מ ויותר הסוכה פסולה.

הלכות סכך

א. הסכך צריך להיות:

1. דבר שגידולו מהארץ.

2. תלוש ולא מחובר לקרקע.

3. דבר שאינו ראוי לקבל טומאה.

ב. לכן יש לסכך את הסוכה עם ענפי אילן תלושים וכיוצא בזה, ולא בכלי עץ, ולא בברזל ופלסטיק וכדומה.

ג. הסכך שנקרא "סכך לנצח" העשוי מדיקטים דקים, או מקני סוף ובמבוק, כשרים לסכך בהם.

ד. אין לסכך לכתחילה בענפי אילן שיש בו ריח רע או שהעלים שלו נושרים, מחשש שמא ינשרו העלים לתוך הסוכה, או שיהיה ריחה רע, ויאלץ לצאת מהסוכה.

ה. וכן יש להיזהר כשמסכך בענפים המרובים בעלים והעלים עלולים להתייבש במשך החג ולא יהיה די צל בסוכה, ויש לחוש שחמתה תהיה מרובה מצילתה ותיפסל.

ו. הסוכה צריכה להיות תחת כיפת השמיים, ולא תחת גג מרפסת או ציליה (סככה העשויה לצל), או מתחת לעץ, ויש להיזהר בזה ולבדוק מעל שטח הסוכה אם היא תחת אחד מהדברים הפוסלים את הסוכה כנ"ל, אך אם חלקה תחת גג וכדומה, וחלקה תחת כיפת השמים יש לשאול רב כיצד ניתן להכשירה.

ז. צריך שהסכך יסכך את כל הסוכה, ללא הפסק אויר החוצה את כל הסוכה מצד לצד.

ח. צריך שהדבר "המעמיד" את הסכך שלא יפול מהסוכה, יהיה מדבר שאינו מקבל טומאה, וכשר לסיכוך כגון קרשים (לטות) וכדומה.

ט. אם הסכך רק נוגע בברזל אך לא נשען עליו - הסוכה כשרה, כלומר שהברזל אינו מעמיד את הסכך אלא מעמיד את המעמיד (הברזל מעמיד את הקרש, והקרש מעמיד את הסכך) הסוכה כשרה.

י. אין לקשור את הסכך לקרשים ע"י "איזוקונים", אלא אם כן הסכך עומד ברוח מצויה גם ללא האיזוקונים, ורוצה לקשור את הסכך על מנת שלא יעוף ברוח חזקה שאינה מצויה בדרך כלל.

יא. אם הסכך נפל מעל הסוכה בחג או בשבת, יש לשאול רב כיצד אפשר להכשירה.

יב. לכתחילה יש לעשות את הדפנות כראוי, ולאחר מכן להניח את הסכך, ואם העמיד את הסכך על ארבע עמודים ולאחר מכן עשה את הדפנות, יש פוסלים ויש מכשירים, ולמעשה בדיעבד כשרה.

מומלץ להתייעץ עם רב בכל שאלה שעולה, משום שפרטי הלכות סוכה רבים הם, ואין לדמות הלכה להלכה משום שהמצוות לא תמיד תואמת את הבנתנו בספר.

ויהי רצון שנזכה לשבת בסוכת עורו של לוויתן, בביאת גואל צדק במהרה בימינו, אמן.

נר תמיד למרן

מאת: העורך

אנו נמצאים בשנים עשר חודש של מרן הגר"ע יוסף זצ"ל, וחז"ל אמרו "גדולים צדיקים במיתתם יותר מבחייהן" ולמה? כיוון שרק עכשיו מרגישים את גודל האבידה עכשיו רואים כמה חסד עשה עימנו ה' יתברך שהוריד לנו את רבינו עובדיה יוסף זצ"ל, וכפי שמואב על שאול כשנהרג ע"י הפלישתים "בנות ישראל אל שאול בכינה", גם אתן נשים יקרות "אל מרן הגר"ע יוסף זצ"ל בכינה", בזכות מרן זצ"ל ישנם סמינרים לבנות ספרדיות, מרן זצ"ל העמיד את חומות הדת על תילן, חיזק וביצר אותם לדורות, יהדות ספרד זקפה קומתה והמשיכה את שרשרת הזהב של כל גדולי ספרד לדורותיהן, בזכות מרן זצ"ל הוקמה מעצמה של תורה ורשת תת"ם, גנים ומעונות, מערך כשרות לעדות הספרדים, ועוד הרבה תחומים שיכלה הזמן לפרטם. ואם תשאלו מה אנו יכולות לעשות?

נספר לכם סיפור:

מרן זצ"ל זכה לסייע נפלא מבית, רעייתו הרבנית מרגלית ע"ה ויתרה על כל מנעמי העולם עבור עסק תורתו, היא לא בקשה לעצמה לא בגד ולא תכשיט לא רהיט ולא הפך נוי, אולם משאלה צנועה היתה לה, עז היה רצונה לרכוש עבור בני ביתה ארון בגדים, כיוון שכל בגדי הילדים היו צרורים בשקו בד, וזה סרבל את הוצאת הבגדים כל יום, והנה הרבנית החילה לעצמם פרוטה לפרוטה זה היה מסירות נפש אדירה מצידה שהרי מדובר בתקופה של עניות, שקנו מזון ע"י תלושים ולאחר חצי שנה היה בידה סכום של מאתיים לירות (סכום גדול באותם ימים) וזה הספיק כדי לרכוש ארון בגדים פשוט, והנה באחד הימים הבחינה הרבנית שמרן טרוד מאוד, "מה מטריד אותך?" שאלה הרבנית, ומרן סיפר לה על חיבורו הראשון "שו"ת יביע אומר" שמוכן לדפוס אך אין מהיכן לממן את הוצאתו לאור, הרבנית התלבטה מאוד מצד אחד חלום חייה לקנות ארון בגדים עומד להתגשם, ומצד שני עומד ספרו של מרן "יביע אומר", אך גודל אהבתה לתורה הכריע - היא הקריבה קרבן למען התורה, ומיד רצה למחבואה ושלפה משם את המאתיים לירות והושיטה אותם למרן "קח את הכסף, והדפס את הספר!" אמרה הרבנית, עיניו של מרן דמעו והתמלאו בהכרת הטוב על מסירותה וכל ימיו זכר לה מרן את חסד נעוריה למען התורה ולה נאה דברי הפתיחה בעלון כמו רבי עקיבא "שלי ושלכם שלה!".

כל בת ישראל רוצה להינשא לתלמיד חכם ודאי זה כבוד עצום ושכר רב לעתיד לבוא, אבל היא רוצה גם את העולם הזה "אני רוצה רכב חדש ודירה חדשה, תכשיטים ובגדים וכמובן טיולים ואביזרי חשמל וטכנולוגיה חדישים, וכמובן קרמיקה תלת מימד וג'קוזי, ורצוי מאוד שהדירה תשקיף על נוף נפלא כשהים פרוש מול עיניי, וגם שיפונג בדירה, והמקרר שלנו כבר עבר עליו שנתיים וראוי להחליפו", בקיצור רוצה תורה וגדולה במקום אחד, וזה לא הולך ביחד, אם רוצים תורה אם רוצים בעל תלמיד חכם, צריך מסירות נפש לתורה, צריך לוותר על מנעמי העולם, כדי להצמיח ת"ח, הרי כ"ק אדמו"ר שליט"א סיפר לנו על תקופת נישואיו שלא היה לו לא לחם ולא סוכר ובתנאים אלו צעדה הרבנית שליט"א (ה' ישלח לה רפ"ש ונאמנת), כל שעליך לעשות לחזק ולעודד את בעליך ובניך לקבוע עיתים לתורה לשפוך דמעות לזכות לבית של תורה ואין דבר העומד בפני הרצון, בהצלחה!

הליכות עולם

אזכור אנשים

"שלי ושלכם שלה"

נושא השבוע

מאת: העורך

שליט"א, וכל בניין הקהילה, על כל מוסדותיו וניהולו בזכותה, הגיע הזמן לשנס מותניים: להרעיש עולמות, "שפכי כמים ליבך נוכח פני ה'", להרבות בתהילים, שמות הצדיקים, ובצדקה, כל מה שצריך זה רצון, לכן כל אמה תישב עם בניה ובנותיה בסוכה, שהיא צל האמונה, ששם נמצאים שבעת האושפיזין, שיעלו את התפילה לבורא עולם, כל שעליך להעטיר בעבור הרבנית כאילו היא אימך, שברפואתה ייטב לצדיק ולנו, וכשהמלך בשמחה - טובה גדולה תהיה לעולם.

שנת תשע"ה היא שנת "תשעה לתפילתי ולשיח רינת" (מתוך הסליחות) מסוגלת לקיבול תפילות, ובזכות תפילת הרבים תקובל התפילה לרפואתה השלימה. צריך אמונה, שכל תפילה מתקבלת השאלה היא רק כמה תפילות ואולי התפילה שלך היא זו שתכריע את הכף, חזקי ואמצי!

ביום הכיפורים היה יום הזיכרון (היאר צייט), של התנא הקדוש ר' עקיבא בן יוסף זצ"ל, על תוקף גדלותו בתורה קדושתו ומעלתו שזכה להיות מעשרה הרוגי מלכות, יכלה הזמן והמה לא יכלו, אבל כל אשה צריכה לדעת שאת ר' עקיבא קבלנו בזכות אשתו רחל בת כלבא שבוע, היא זיהתה את הפוטנציאל שטמון ברועה הפשוט - עקיבא, ועם חכמת שונשים שחנן אותה ה', לקחה את הרועה הפשוט ועשתה ממנו את התנא קדוש-רבי עקיבא בן יוסף, שאלולי מסירותה של רחל לסבול עניות דחקות ובידיות במשך עשרים וארבע שנים, לא היינו זוכים לתנא הזה, מ"מ לאחר שרבי עקיבא חוזר עם עשרים וארבעה אלף תלמידים, אומר רבי עקיבא למשמשים שלו, שניסו לסלק את האשה שנפלה לרגליו של הרבי שלהם - "שלי ושלכם שלה". וכפי המאמר המורגל בפי הבריות, "מאחורי כל איש גדול יש אשה גדולה", והנה הרבנית תליט"א יחנא שפרה בת סאסיא תחי' זקוקה לרחמי שמיים ולרפואה שלימה, וספר תורה מונח בצער - הוא כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א שמוסר עצמו, מהותו, זמנו, חייו, ובריאותו - עלינו, וגם עליה עולה המאמר "שלי ושלכם שלה" - שאת מוהרא"ש שליט"א יש לנו בזכותה, שהיא מסייעת ביד הצדיק, לאפשר לו לכתוב לנו כל יום מכתבים, והיא לוקחת את כל עול ניהול הבית, כדי שיהיה לנו את מוהרא"ש

המתכון המושלם לכל עניין

כשרות המטבח הרוחני

מאת: העורך

מדליקים את

הנרות לכבוד רבי מאיר בעל הנס ולכבוד רבינו ז"ל ומבקשים "כי נר מצווה ותורה אור כשם שאני מדליקה נרות אלו מלמטה כן תדליק את נרות בני ביתי לאהבתך ולאהבת התורה ושלעולם לא יכבה נירם הרוחני אלא יהיה מוסף והולך בתורה ובמצוות" חוזרים על תהליך זה הרבה פעמים עד לקבלת התוצאות הרצויות, בדוק ומנוסה, בהצלחה!

כיוון שאני לא בקי איך מכינים עוגות ולא מטעמים, נכון מאכל חביב ללא הוצאות, זול ופשוט, שניתן לחזור על מאכל זה פעמים רבות, והיתרון שהוא חביב גם בעיני הבורא וזה ממש "אישה ריח ניחוח לה".

חומרים: דמעות, רצונות, שני מטבעות לצדקה, שני קילו קמח, ושתי נרות.

לוקחים את הקמח לשים אותו ומפרישים חלה ומבקשים "רבונו של עולם אנא זכני שיהיו בעלי וצאצאי ספוגים באהבת תורה, תלמידי חכמים אמיתיים, מורידים את הדמעות לבצק ולשים היטב, אח"כ מכניסים לתנור כשהוא חם ולוהט ומבקשים "רבונו של עולם כשם שהתנור חם כן יבער לב בעלי ובני התורה", לוקחים את שתי פרוטות הצדקה בשתי ידיים ושמים בקופת הצדקה של כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א, ומבקשים פעם שלילית "אנא רבש"ע כשם שאני מכניסה את הכסף לקופה כן יהיו כיסופין רבים בלב בעלי ובני ביתי, לבורא יתברך ולתורה!". לאחר נתינת הצדקה

תשבו ענין תדורו

"בסוכות תשבו שבעת ימים": דרשו חז"ל "תשבו - כעין תדורו" שכל איש עוזב את דירתו והולך לנוח בסוכה כפי שרגיל בביתו, וכמו שבביתו של אדם, הוא דר עם אשתו, גם בסוכה דרים איש ואשתו, ואף על פי שחכמים פטרו את האשה ממצוות סוכה, זה כדי ללמד שאשה לא חייבת מעיקר הדין וכמו שבתקיעת שופר הזכרנו בעלון לגננים של ראש השנה, שאשה פטורה ממצוות תקיעת שופר ואע"פ כן יש לה מצווה אם באה לשמוע קול שופר, הוא הדין שאם אוכלת ויושנת בסוכה יש לה מצווה רבה. רק ראוי שיבנו את הסוכה נעימה וטובה למגורים כדי שיוכלו כל בני הבית והאשה לדור שם.(מדובר בסה"כ שבוע ימים). נ.ב. אם יש אורחים זרים בסוכה אין לאשה לישון שם.

היתר (איסור) מכירה!

מאת: העורך

שנת שמיטה החלה ועימה שאלות רבות בענין השמיטה, מהיכן קונים? מה זה שמיטה לחומרא? האם מותר לקנות היתר מכירה?

כבר כמה עלונים ובפרט העלון שיצא ליום כיפור דובר על שמיטה ומה הנהגת קהילתינו.

בנהיר שוב את המושגים:

א. "שמיטה למהדרין" - אלו פירות וירקות המיובאים מיבוא מחו"ל או משטחים שהם בוודאות גמורה של גויים, או שנקנו מאזורים בארץ בהם לא נוהגת שמיטה כגון אילת או בערבה דרומה - פירות וירקות אלו אין בהם שום קדושת שביעית ומותר להשליכם לאשפה, וכן מותר למוכרם או לקנותם (וזו הקנייה הכי טובה וללא חששות), נקודה!

ב. "היתר מכירה?" ובשמו האמיתי "איסור מכירה!" אלו פירות וירקות שגדלו בקרקע של יהודי והוא הלך ומכר אותה לגוי על מנת ליצור היתר עבודה בשדה על ידי הפקעת קדושת שביעית, ובכך חשב שפתר את בעיית השמיטה, אך "החזון איש" והרבה פוסקים סוברים שהמכירה הזו היא צחוק אחד גדול, ומדוע? כיוון שבטאבו הקרקע נשארת על שמו של היהודי, וכולם יודעים שמכירת הקרקע היא "כאילו", וכדי לשבר את האזון, לו יצויר שכל אדמות הארץ ימכרו ח"ו לסעודיה, והם יבואו ויאמרו לנו, קנינו את הארץ, נא לפנות את הבתים והקרקעות! האם נשמע להם? ודאי שלא, ממילא יוצא שהמכירה היא לא אמיתית.

לכן: לא קונים משום חנות או רשת שכל ההכשר הוא "היתר מכירה" אלא מבקשים הכשר למהדרין ובודקים שיש תעודה שעליה חתום הכשר מפורסם.

ג. **אוצר בית דין:** ייתכן שתגיע אליכם סחורה שכתוב "אוצר בית דין". מה זה ואיך מתנהגים? ישנם יהודים גיבורים שמפקירים את שדותיהם בשנת השמיטה, ובי"ד מעמיד פועלים ומשלם להם שכר על הטרחה ומחלק את הפירות והירקות במחיר עלות והוצאות טרחה, מותר ומצווה לאכול פירות אלו, רק שיש להיזהר לא לזרוק, ולא להפסיד, ולא לתת פירות וירקות אלו לגויים, וכן לא להוציא אותם לחוץ לארץ - כיוון שיש בהם קדושת שביעית.

ד. **איסור ספיחין:** כל מה שגודל בקרקע של יהודי באיסור, והוא עושה מלאכות אסורות בקרקע בשנת השמיטה, כל מה שגודל בקרקע זאת אסור באכילה. ולכן אם באים ונותנים לך פירות וירקות של קרקעות ב"היתר מכירה" הרי שאסור לאוכלם - (שכפי שהסברנו לעיל המכירה היא לא אמיתית ולא פותרת את בעיית השמיטה).

ה. **סיכום: על כל עקרת בית לקנות רק ממקומות שמוכרים "שמיטה למהדרין" ולא לקנות ממקומות שהכשרות היא - "היתר מכירה".**

שאלה: מתי אני צריכה להקפיד לקנות "שמיטה למהדרין" בפירות וירקות?

מאת: הרב נד סולומון

תשובה: לפניך טבלה לזמני פירות וירקות לזמן החורף הקרוב. על פי ועד הכשרות וועד השמיטה של בד"ץ העדה החרדית. נא לשמור על הטבלה על מנת שתסייע לך בפעמים הבאות.

שמות הפירות והירקות	זמני תחילת דיני שביעית לשנת תשע"ה	הערות
אבטיח, אגס, שעועית, שומר, צנון, קולורבי, קישואים, לוביה, רוביה, סלק אדום, עגבניה, מלון, מלפפון, כותנה - שמן כותנה, גמבה פלפל, תרד	ראש השנה	
אתרוג	ראש השנה	רוב האתרוגים הנמכרים עתה הם מלפני ראש השנה, אא"כ צוין אחרת.
בטטה (תפ"א מתוק)	ראש השנה	כיון שעתה הוא עונת הלקיטה.
בננה	ראש השנה	כולל בננה מובחלת (אין בה איסור ספיחין, ולכן אם קבלת מתנה בננות תאכלם בקדושת שביעית).
בצל יבש, בציל	ראש השנה	כיון שקיים לקיטת בצלים גם בתקופה זו לאחר ר"ה.
בצל ירוק	ראש השנה	יש להיזהר בחברות ללא תולעים המשווקים בהכשר היתר מכירה.
דלעת	ראש השנה	קיים גם לקיטת דלעת מהשדות גם לאחר ראש השנה.
ירקות עלים: חסה, כוסברה, כרוב, כרובית, סלרי, פטרוזיליה, לואיזה	ראש השנה	יש להיזהר בחברות המהודרות לכל השנה ללא תולעים, המשווקים מהיתר מכירה.
תות שדה	ראש השנה	מגיע לשווקים בחודש חשוון
לפת	ראש השנה	מגיע לשווקים בחודש חשוון.
תפוזים (תפוחי זהב)	זנים "טבורי - ושינגטון" - ראש השנה זן הנפוץ "שמוטי" - כסלו "ולנסיה" - אדר	
סברס צבר	חשוון	זהירות מערלה!
גזר, תפוח אדמה	חשוון	
פפאיה	טבת	
פסיפלורה	טבת	
אפרסק	שבט	ביבול נכרי מצויים תולעים, נא להיזהר
שסק	שבט	
לימון	אדר	
נקטרינה	אדר	
שום יבש	אדר	

שמות הפירות שלא צוינו בטבלה זו, זמנם בקיץ הבא, ואי"ה לקראת הקיץ תפורסם רשימה מפורטת לזמני פירות אלו.

שמיטה למהדרין הוראה לכלל אנ"ש

ולכן אני מאד מאד נגד לקחת וכו', או לקנות מהיתר מכירה וכו', עם כל הכבוד של רבנים מפורסמים שהתירו את זה, אבל אנחנו הולכים לחומרה ובשום פנים ואופן לא מסכים עם היתר מכירה, ואין פה שום פגיעה לאף רב וגאון שמתיר.

(מתוך פקס של כ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א)

הילולת רבנו ז"ל בארץ ובחו"ל

בורו פארק, ארה"ב

יבנאל

בני ברק

באר שבע

תל אביב

קרית יואל, ארה"ב

האם מותר לי כאשה לנענע ד' מינים או להשתתף בבניית הסוכה?

מאת: העורך

תשובה: א. בניית סוכה: אע"פ שאשה פטורה ממצוות סוכה, אם אשה בנתה סוכה לבני ביתה כדי לצאת ידי חובה הסוכה כשרה ואסור לנו להינות מהפירות והסכך כפי שאסור מסוכה שבנה אותה איש. מ"מ יש מחמירים שאשה לא תשתתף בבניית הדפנות או בהנחת הסכך אך דעת הגר"ע יוסף זצ"ל בספרו חזון עובדיה שאע"פ שאשה או קטן פטורים ממצוות סוכה מותר להם להניח סכך על הסוכה והסוכה כשרה לכתחילה ויש מחמירים.

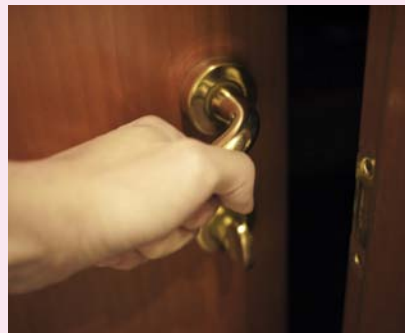
ב. נענע ד' המינים: כל מצוות עשה שהזמן גרמא אשה פטורה ובזה יש מחלוקת ומנהגים שונים בין מרן השו"ע שקבלנו הוראותיו לרמ"א וכן מנהג הספרדים שאסור לאשה לברך על ד' מינים כיוון שהיא פטורה אך יכולה לנענע בלי ברכה ואינה צריכה לנענע לד' רוחות העולם אלא מספיק שנענע קצת ויש לה שכר כמו כל אדם שפטור ועושה, אך למנהג האשכנזים רשאיית הנשים לברך על מצוות עשה שהזמן גרמן אך יש מגדולי פוסקי אשכנז שפסקו שאין לנשים לברך על ד' מינים והגדיל הדברי חיים מצאנז שאמר "שאשה שלא תישב בסוכה בשביל שצריכה לטפל בילדים הנני מבטיח לה בנים הגונים" (דברי יציב).

חבטת ערבה: נשים פטורות ממצוות חבטת הערבה בקרקע לאחר ליל הושענא רבא. ג. ברכת "לישב בסוכה": נשים ספרדיות אסור להן לברך ברכת "לישב בסוכה" והמברכת נושאת שם שמיים לבטלה, אך מנהג בנות אשכנז רשאיית לברך ברכה זו ע"פ דברי הרמ"א (סימן יז).

ד. שניה בסוכה: כשהסוכה מיוחדת לבעל הבית טוב שיששן עם אשתו בסוכה, כמו שכתוב "בסוכות תשבו שבעת ימים" -תשבו כעין תדור" מה דירה איש ואשתו אף סוכה איש ואשתו אבל אין זה מעכב ולכן אם קשה לאשתו לישון בסוכה, האיש ישן לבדו בסוכה. ה. קישוט הסוכה: יש מי שכתב שאין לתת לנשים לקשט את הסוכה, אולם אין זה נכון להלכה, ועיננו הרואות שהנשים עושות בכל כוחן לפאר את מצוות השם יתברך בשמחה ובאהבה רבה.

המשך דיני הייחוד

(מתוך ספרו של הגאון הרב משה פנירי שליט"א)

בדורות האחרונים חלו לצערינו שינויים גדולים בסגנון החיים, וכורח המציאות וקושי הפרנסה, הביאה את הנשים למצב בו הם יוצאות לשוק העבודה, ונוטלות על שכמן לדאוג לפרנסה, וכאן לא באנו לדון אם מותר לאשה לעבוד עם גברים (וכן להיפך), אלא לתת עצה לנשים שכבר עובדות, ופעמים שמגיעות למצב של ייחוד (להיות

בחדר עם גבר זר) ומבקשים פתרון שלא להיכשל באיסור ייחוד. על כל אשה לזכור! שעבודה ודו שיח במקומות מעורבים פוגעת בחומת הצניעות של בת ישראל, ואותה אשה ששמרה עד כה על צניעותה ועדינותה מתרגלת לדבר עם איש זר עד שהרגל נעשה טבע "ולפתח חטאת רובץ".

א. אשה שעובדת בחנות או רשת קנייה בה שכחה ומצויה תנועת עוברים ושבים, אין בזה איסור ייחוד, אך במצב בו הגיעה שעת הסגירה אסור לה להיות לבד עם אדם זר לבד.

ב. מזכירה המועסקת אצל מנהל עסק, רואה חשבון וכדו', אם הדלת סגורה ולא נעולה ובכל רגע עלול להיכנס לקוח אין בעית ייחוד רק שברור מטעמי צניעות שעליה לעבוד בחדר נפרד ולא ליד המעביד שלה. ולקצר בידיבור עם הבוס ושאר עובדים, ולא לפתח שיחה מיותרת שאינה מענייני העבודה.

ג. משרד בו הדלת נעולה אסור לאשה לעבוד שם אפילו שיש לה חדר נפרד (אפילו אם יש שם אשה נוספת).

סיכום: כשאין ברירה והוצעה לך עבודה, בדקי את כל תנאי העבודה, אם זה מעורב? אם יש חדר נפרד? והתייעצי עם רב כיצד להתמודד על פי ההלכה.

סיפור אמיתי שאירע שכר ההבלגה

המעשה אירע לפני שנים רבות בהם היה "יום כביסה", מה זה "יום כביסה"? היום יש לנו מכונת כביסה אוטומטית, ובלחיצת כפתור נעשית כל פעולת הכביסה, אך בדורות עברו זה היה טקס ארוך ומייגע במשך יום שלם, ולכן הוא נקרא - "יום כביסה". פעם בשבוע, לוקחת עקרת הבית את כביסת כל בני ביתה, ומרתיחה מים, ומבשלת את הבגדים, משפשפת רבות בסבון וחוזר חלילה, עד שלאחר עבודה מאומצת ביותר, היו נתלים הבגדים על חבל מאולתר לייבוש. והנה גיבורת סיפורנו ירדה לחצר ליום הכביסה, וקרוב לשקיעת החמה סיימה את מלאכתה ומתחה חבל ארוך מקצה החצר ועד קצהו השני, והבגדים תלתה לייבוש, הלכה לביתה שמחה וטובת לב, שהצליח ה' את דרכה ויש שכר לפעולתה, בעלה ובניה ילכו עם בגדים נקיים ללמוד תורה, אך לא עבר זמן רב, והנה מגיעה שכנתה כעושה, וזעופת פנים, והיא רואה חבל כביסה ארוך עם בגדים לבנים ובוהקים החוסם מעט את דרכה וכיון שמצב רוחה היה ירוד, הרי שבמקום להקיף מעט את החבל, חמתה בערה בה, והיא אצה לביתה ולקחה מספרים וחתכה את החבל, וכל הבגדים הבוהקים בלבנינותם נפלו לתוך רפש וטיט, והתלכלכו כך שכל העבודה ירדה לטמיון, גיבורת סיפורנו ראתה מחלון ביתה מה עשתה לה השכינה, ועם כל הכאב על העבודה הרבה של יום כביסה קשה ומפרך שהלך לאיבוד - שתקה והחרישה, ירדה לה בדומיה ואספה את הבגדים המלוכלכים, והתחילה את כל טקס הכביסה מחדש, ולאחר הכביסה, הלכה ומתחה חבל במקום בו לא תהיה שום הפרעה לאף דייר, בזה הסתיים שלב א' בסיפור. יתרה מזו גם כשבעלה חזר הביתה היא שתקה ולא סיפרה לו דבר, וכיצד נודע לנו מעשה גבורתה? פשוט, בשעת חצות לילה נשמעו דפיקות בדלת ביתה, ושם עמדה השכנה מתייפחת מבכי, על שבנה הקטן סובל מחום גבוה המסכן את חיו, והיא יודעת שזה אך ורק בגלל שקרעה את החבל וטנפה את בגדיה, "אנא סלחי לי על מה שעשיתי לך, בבקשה!", ואכן גיבורת הכוח סלחה לה בלב שלם, ובשמיים ראו את מעשיה הנאים, ובשכר שתיקתה התעברה באותו הלילה מבן מיוחד שברבות הימים נהיה אחד מפוסקי וצדיקי הדור הגדולים בדורינו. זהו שכר ההבלגה! על זה נאמר "חכמת נשים בנתה ביתה".

ולחיפך: לפני שנים התפרסם בתקשורת מעשה שאירע בשתי שכינות שהתפתח ביניהן ריב מילולי קשה, וכשחזרו בעליהן לביתם, כל אשה ספרה לבעלה מה עשתה לה שכנתה ואילו מילים העליבה אותה, ומריב מילולי התפתח דו קרב, בו נשלפו סכינים, והתוצאה: בעל אחד הגיע לבית הקברות, והשני הגיע פצוע קשה מאוד לחדר מיון, חבל שלא נהגו כמו גיבורת סיפורנו, על זה נאמר "ואיולת בידה תהרסנו". המוסר השכל, שאם קרה לך מריבה או פגיעה, מחברתך, משכנים, מהעבודה וכדו' התגברי על מידותייך ואל תספרי לבעלך, אימך, לשכינתך וכו', "אבל זה כואב לי!" - גשי וספרי לקב"ה "קרה לי כך וכך אנא רבש"ע עקור ממני כל שנאה וקנאה עזור לי לוותר!" וכל המעביר על מידותיו מעבירין לו על כל פשעיו!"

לכן מוהרא"ש שליט"א חילק כרטיס מגנטי בו כתוב "חכמת נשים בנתה ביתה ואיוולת בידה תהרסנו" וביקש מכל אשה לתלות זאת על המקרר, אשרי המציית!

הכרת הטוב: הננו לברך את האברך היקר, רב מעשים, בנימין מזרחי נ"ו על החונים הרבים שמעביר לילדים בזמני סעודה שלישית, ובפרט בימי ראש השנה, חפץ ה' בידו יצלה להתברך בכל מילי דמיטב, אמכי"ר. מערכת העלון.

לקוראים הנכבדים

העלון "הליכות עולם" שאתם קוראים ממומן מתרומות **בלבד!**

עזרתכם ותרומתכם היא זו שמסייעת להדפסת העלון ולזיכוי הרבים

היה שותף במצווה יקרה זו על מנת שנוכל להגדיל את כמות העלונים והפצתם בכל ריכוזי אנ"ש

נהנת? צור קשר עכשיו:
054-8420743 (הרב יעקב ועקנין)

מכתב שהתקבל למערכת העלון

מכ"ק אדמו"ר מוהרא"ש שליט"א

"לנכון קיבלתי את מכתבך.

אין לך מושג איזה שמחה יש לי בזה שאתה מוציא כל שבוע את העלון "הליכות עולם" זה כל כך יפה שאי אפשר לתאר ולשער רקמי שרואה את זה, וכשמשווה את זה לעלונים אחרים, אזי על זה נאמר "ואת עלית על כולנה", כי זה מלא הלבבות הנצרכים להיזי יום יום, ודיבורים מהתכלית הנצחי באופן נפלא מאד, **ומי שיעזור לך בממון ובטרחתה יתברך מפי אל עליון**, כי צריכים להדפיס כמה אלפים כל שבוע ולהפיצם על כל פנים בכל ריכוזי אנשי שלומינו היקרים, ואשרי מי שינדב לך כל שבוע סכום כדי להשתתף בהוצאות של הדפסה והפצת העלון "הליכות עולם".

יעזור הקדוש ברוך הוא שתוכל להוציא את זה ביתר שאר ביתר עון, ובפרט חלק ההלכה שמוכרח להכנס בעולם, כי יש הרבה דברים קטנים שאדם מיקל בזה וכו', ובאמת זה כרוך עם איסורי דאורייתא וכו', חושבים שזה חומרה ולבסוף עוברים על איסורי דאורייתא, יעזור הקדוש ברוך הוא שיהיה לך את הכוחות הנפש להמשיך בזה, וכן יתרבו התורמים שיתרמו עבור הדפסה העלון "הליכות עולם" ונזכה להיות ממוכי הרבים אשר הזכות הזוה ילך לפנינו.

המאהל לך התימה טובה

